

ILMOTUSHINTA 60 senttiä tuuma. — Kiblaus- ja vihkimä-
ilmoitukset \$1.50 kerta; \$3.00 kolme kertaa tavallista kokoa
ja suuremmat ilmoitukset tilan mukaan. — Syntymä- ja nimen-
muuttolmoitukset \$1.00 kerta; \$2.00 kolme kertaa tavallista
kokoa. — Kuoleman-ilmoitukset \$1.50 kerta ilman viirysiä ja
50 senttiä lisämaksua jokaiselta viirysiltä ja siitolauselta.
— Hätätiedot, korkeintaan 30 sanaa, 50 senttiä kerta;
kolme kertaa \$1.00. — Naima- ja avioliiton-ilmoitukset, korkein-
taan 75 sanaa, \$2.00 kerta; kolme kertaa \$3.00. — Suuren-
muuta ilmoituksista tilan mukaan. — Kilttoilmoitukset tilan mu-
kaan 60 senttiä tuuma. — Paikkakunta- ja -ilmoitukset 60
senttiä tuuma, eli 2 senttiä sana; alle hinta 25 senttiä kerta.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

No. 51

TIISTAINA, MAALISK. 2 P. — TUESDAY, MARCH 2

1920. — KOLMASTOISTA VUOSIKERTA. — VOL. XIII

TILAUSHINNAT Yhdysvalloissa ja Canadassa
Yksi vuosikerta \$5.50 Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta \$1.60 Yksi kuukausi .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta \$8.50 Kuusi kuukautta 4.50
SUBSCRIPTION RATES in the United States:
One Year \$5.50 Six Months \$3.00
Three Months \$1.60 One Month .60

ENGLANTI ON JO LAATINUT RAUHANEHDOT

Siperialaiset vihaavat japanilaisia ja vaativat heitä poistumaan sieltä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 2, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Buenos Aires, maalisk. 1 p. — "La Nacionen" Rooman-kiirjeenvaihtaja tiedottaa Englannin edustajan James O'Gradyn Kööpenhaminassa jättäneen Neuvosto-Venäjän edustajalle Maxim Litvinoville, Englannin rauhan ehdot, jotka ovat seuraavanlaiset:

1. Maksimalistisen poliittisen komennon äänen tunnustaminen.
2. Suur-Britannia ei sekaannu niiden Venäjän länsipuolella olevien maiden sisäisiin asioihin, jotka on erotettu Venäjältä, niihin kuuluen Suomi, Viro, Liettua, Ukraina ja Puola.
3. Suur-Britannia ei sekaannu myöskään Siperian asioihin.
4. Neuvosto-Venäjän punainen armeija on demobilisoitava.
5. Bolševikkien on annettava lupaus, että he tunnustavat eteläisten tasavaltajien ja olleiden Georgian itsenäisyyden.
6. Neuvosto-Venäjän on oltava sekaantumatta Georgian ja Persian kanssa rajakkailla olevien alueiden sisäisiin asioihin.
7. Makuu hyödykkeistä, joita Englanti ja Venäjä lähettävät toisilleen on suoritettava kullassa.
8. Venäjällä ja Englannilla täytyy olla samanlaiset oikeudet kaupankäyntiin näiden itsenäisten, Venäjän länsipuolella olevien, valtioiden kanssa.
9. "La Nacionen" kirjeenvaihtaja tiedottaa, että neuvostohallitus on taipunut hyväksymään useita noista ehdosta, mutta että se jyrkästi kieltäytyi hyväksymästä neljästä ja kuudesta ehdosta.

Vladivostok, maalisk. 1 p. — Täällä olevan vallankumouksellisen zembstovien hallituksen virallisen tietotoimiston taholta ilmoitetaan, että Japanille tulhaan tekemään vaatimus, että sen on luovutettava takäläiselle hallitukselle entinen Tyneenmeren rannalla olevan kuvernementin kenraalikuvernööri kenraali Rozanoff, jotta hänet voidaan saattaa oikeudessa vastustamaan rikoksista, joita hän teki ollessaan tämän maanunnan — jonka pääkaupunki on Vladivostok — ylimpänä virkailijana. Myöskin Japania vaaditaan palauttamaan höyrylaivat "Orel" ja "Jakut".

Lisää sosialisteja murhattu Unkarissa

Budapest. — Sanomalehti Nepzavan päätoimittaja ja sen toimistuskuntaan kuuluva apu-toimittaja ja runoilija Adelbert Vasco löydettiin Tonavasta kiven kanssa upotettuna. Murhaajista ei ole löydetty jälkeäkään.

Nogales, Arizona, maalisk. 2 p. — Täällä kuoli eilen aamulla J. A. Frazier, joka on pitänyt kauppa Rubysssä ja jota meksikalaiset rosvot haavoittivat perintänsä.

Murhayritys tehty Engl. lähettilästä vastaan Suomessa

Lontoo, maalisk. 2 p. — Luottavista lähteistä tulleet tiedot kertovat, että Helsingissä on tehty murhayritys siellä olevaa Englannin lähettilästä loordi Actonia vastaan. Hänen ollessaan ajelulla aikaseen erään ammuna häntä kohti ammuttiin useita laukauksia, mutta ainoakaan kuulista ei osunut häneen. Kukaan ei ole murhayrityksen johdosta vielä vangittu. Syytä tuohon tekoon ei tiedetä.

MEXICO PROTESTEERAA.

Mexico City, Mexico, maalisk. 2 p. — Mexican hallitus on lähettänyt Washingtonissa olevalle Mexion lähettiläälle määräyksen esittää Yhdysvaltain hallitukselle protesti sen johdosta kun muuan mexicolainen äskettäin murhattiin Coloradosissa.

Roma, — Kahdeksan saksalaista edustajaa on saapunut tänne neuvottelemaan kauppa-suhteiden alkamisesta Italian ja Saksan välillä.

tetaan, että Puola vaatii Neuvosto-Venäjältä sotakorvausta 35,500,000 markkaa kullassa.

Vaativat japanilaisia poistumaan Siperiasta.

Peking, helmik. 23 p. — Jollei Japani poista sotajoukkojaan Siperiasta, niin se saa vastansa yhdistyneen Venäjän ja samalla sitä myöskin uhkaa vallankumous Koreassa ja sota Kiinan taholta. Suuren yleisen sodan pilvi ei ole milloinkaan ollut kaukaisessa Idässä niin musta kuin se on nyt.

Lyhyen ajan sisällä Japanille lähetetään ultimatum, jossa sille annetaan kaksi ehtoa, joko poistaa joukkonsa Siperiasta taikka ottaa vastaan sodanjulistuksen. Uusi vallankumouksellinen hallitus Vladivostokissa vain odottaa sopivaa aikaa esittääkseen vaatimuksensa Japanille.

Nykyään japanilaisten asema Siperiassa on ehdottomasti siirtämätön. He ovat vierailu maalla kansan keskuudessa, joka mitä kiihkeimmän vihaa heitä. Se on epäillyt japanilaisten motiivite aina siitä saakka kun ensimmäiset japanilaiset joukot tulivat Siperiaan elokuussa, 1918. Sen epäily on yhä lisääntynyt kunnes se on muuttunut katkeraksi pelonsekaiseksi vihaksi heitä kohtaan.

Valamiehistä viimeinkin valittu Tombstone

Tombstone, Ariz., 1 p. maalisk. — Ensimmäinen valamiehistö Bisbeen karkottajia vastaan nostetussa jutussa on viimeinkin saatu valituksi. Kokonainen kuusi meni valmiesten etsintään ja valintaan. Kaikkiaan 2,230 nimeä oli valamieslistalla ja deputy-sheriffien lauma on saanut etsiä kaikki erämaan kolkat valtiosta esittämään haasteet valamieskokeilulle. Ei minkäänlaista veruketta jätetty käyttämättä valamiesvelvollisuuden laiminlyömiseksi.

Syytetyjä on kaikkiaan 210 ja kukin haluaa erikoisen oikeuskuulustelun asiassaan. Ensimmäinen käsitellään Harry E. Wooten'ia, bisbeeläistä rautakauppiasta vastaan nostettu juttu. Valamiehistön valitsemisen vaikeus hänen juttussaan selvästi edellyttää, että toisten syyttämisen yksitellen käy mahdolltomaksi ja sitähän lienee kaitken aikaa tarkotetukin.

NEUV.-VENÄJÄÄ PUOLLETAAN SENAATISSA

European valtojen syytetään leikkineen Amerikan "tunteellisuudella"

Washington, 1 p. maalisk. — Useain Yhdysvaltain senaattorien lausunnon mukaan Neuvosto-Venäjän hallituksen tunnustaminen Europan valtaih taholta on vain muutaman päivän kysymys.

Senaattori Borah, joka on jäsenenä bolshevismia tutkivassa senaatin komiteassa, väittää asian olevan valmiin viimeistään kymmenen päivän kuluttua.

"Yhdysvaltain senaatinjäsenten mieli Neuvosto-Venäjään nähden on muuttunut viime viikon aikana," lausuu senaattori France, Marylandista, joka on tehnyt senaattissa esityksen neuvosto-hallituksen tunnustamisesta. France sanoo tulevan ankarasti painostamaan, että hänen esityksensä joutuu pikaisen käsittelyn alaiseksi ulkoasiainkomiteassa. "Luulen Europan kansojen tunnustavan neuvosto-hallituksen hyvin pian. Europan valtiomiesten ohjelma on ollut aina kylmästi harkittu samalla kun meidän ohjelmamme on ollut sangen suuressa määrin tunnevaikutteinen perustuu.

"Europan valtiomiehet ovat leikkineet tunteellisuudellamme ja käyttäneet sitä omien tarkotuksiensa ajamiseen kun he pelkäsivät bolshevismia.

"Nyt kun he näkevät, että Venäjä on muodostamaisillaan liiton Saksan kanssa ja käsittelevät, että Venäjä tarjoaa suunnattomia markkinamahdollisuuksia, he koettavat löytää keinon niiden, markkinain valtaamiseksi.

"Liittolaiset tekivät erehdyksen vierottaessaan itsensä Venäjältä.

"Bolshevismi on vallankumouksellinen. Kommunismi oli tarpeellinen Venäjällä suurten tilojen särkemiseksi. Tämä voi kehittyä myöhemmin yksityisomistukseen.

"Yhdysvaltain vapaan kansan tulisi tervehtiä Venäjän kansaa uuden valtavan tasavallan luomisesta. Kahdesta mitä olen oppinut heitä tuntemaan, käsittelen Venäjän kansan olevan ensiluokkaisinta väkeä. En voi uskoa, etteivät he hankkisi itselleen asemaa mailman suurten tasavaltajien joukossa."

Liikemiehet herätelivät toisiaan luokkataisteluun

St. Louis, 1 p. maalisk. — Kahdeksastoista valtiosta on tänne kerääntynyt liikemiehiä kokoukseen, jossa tänään "julistettiin taistelu bolshevismia vastaan."

Konferenssin oli kutsunut Californian Kauppaliitto keskustelemaan "bolshevismista ja muista samankaltaisista opeista" sekä herättämään välinpitämättömiä ja uinailevia kansalaisia käsittelemään "isänmaalliset velvollisuutensa." Edustettuna ovat seuraavat valtiot:
Colorado, Nebraska, North ja South Dakota, Minnesota, Illinois, Kansas, Iowa, Michigan, Ohio, West Virginia, Kentucky, Oklahoma, Texas, Mississippi, Louisiana, California ja Missouri.

New Jersey hyväksynyt 3-1-2 prosenti noluen

Trenton, N. J., 2 p. maalisk. — Kuvernööri Edwards allekirjotti tänään lainlaatikunnan hyväksymän lain, joka oikeuttaa kolmen ja puolen prosentin alkoholipitoisen oluen valmistamisen ja myynnin New Jersey valtiossa. Laki ei kumminkaan tule voimaan ennenkuin sotatila on päättynyt.

KUULUISA ITALIALAINEN ANARKISTI VANGITUTU ESPANJASSA

Lontoo, maalisk. 2 p. — Barcelonasta tiedotetaan, että siellä on vangittu kuuluisa italialainen anarkisti Ulpiero. Hänen hallussaan olleet asiaperit ja dynamiitti takavarikoitiin. Espanjalaiset poliisit pitävät hänen vangitsemistaan suurmerkityksisenä.

HAAKSIRIKKO LÄHELLÄ HALIFAXIA

Halifax, 2 p. maalisk. — Seitsemän henkeä hukki ja u-seita loukkaantui kun Leyland-linjan laiva "Bohemian" hajosi kahteen osaan ja upposi. Laiva ajoi rantaan Sambro Pointin luona eilen.

CENTRALIAN MURHAJUTTU

Tohtori Bickford kertoo I. W. W. haalille tehdyistä hyökkäyksistä

Montesano, 1 p. maalisk. — Centralialainen lääkäri Frank J. Bickford synnytti tänään sensaationin i. w. w. läisten juttu kuulustelussa. Montesanossa, ollessaan syytetyjen todistajana, Bickford sanoi, että hän oli Aseleppöivän kulkeessa tarjoutunut johtamaan hyökkäystä I. W. W. haalille, mutta toiset sotilait kulkeessa ehättivät edelle ja mursivat haalin oven ennenkuin ampuminen alkoi.

Bickford sanoi olleensa muuttaman jalan päässä haalin ovelta ampumisen alkajaksi ja että hänen täytyi heittäytyä katukäytävälle pitkälleen välttääkseen vastatoimienpiteenä ammuttuja kuolia.

Tuskin vähemmän merkityksellinen oli Northern Pacific-radan jaardipäällikön M. P. Herringin todistus. Hän väitti kerran nähneensä mitenkään miehet hyökkäivät haalin ovelle ja särkivät sen ennenkuin ainoatakaan laukausta ammittiin. Todistaja sanoi American Legionin jäsenen suosittaneen hänelle, että hänen on paras poistua valtiosta, jos ei tahdo esiintyä todistajana oikeuspaikalla.

"Commodore" Bland, yksi syytetyistä todisti menseensä Arnold-hotelliin John H. Lambin seurassa siinä tarkotuksessa, että puolustustua I. W. W. haalilla. Hän sanoi, että hän olisi ampunut hyökkäviin sotamiehiin silloin kun he lähestyivät haalin ovea; ellei hän olisi pahasti loukannut kättään työntäessään pyssyynpiipun ikkunaansa.

Tohtori Bickford, sama henkilö, joka koronerin lautakunnan kuulustelussa Centraliassa todisti I. W. W. haalille tehdyistä hyökkäyksistä, sanoi Warren Grimmin, jonka murhasta i. w. w. läisiä syytetään, olleen hyökkäyksen aikana sotilasosaston etupäässä. Hänen todistuksensa kautta ei näin ollen voitu yhdistää Grimmiä hyökkääjien joukkoon. Syyttäjien ainoana valtina tässä oikeusjutussa on nyt väite, että Grimm ei ollut hyökkääjien joukossa. Tuomarin päätöksen mukaan täytyy puolustajien ensin todistaa tämä selkeä ennenkuin voivat esittää todistuksensa i. w. w. läisiä vastaan tehdystä liikemiesten salaliitosta. Tämän oikeustempun takia on oikeussalissa ollut monta katkeraa väitöstä, syytetyjen lakimies Vanderveer ankarasti moittien oikeuden ottamaan kantaa asiassa. Myöskään ei suvaita todistuksia toimitettua lynchauksesta, sillä joka kerran

MORILLIN MURHAJA TELOTETTU

Washington, maalisk. 2 p. — Mexicolainen rosvo nimeltä Cacheton löydettiin hirtettynä helmikuun 28 päivän aamuna lähellä sitä paikkaa, jossa amerikalainen A. Morrill surmattiin helmikuun 26 päivänä. Ulko-ministeriön tulleet tiedot kertovat tuon rosvon telotetun rosvojoukkueen johtajan Coronan määräyksestä "mahdollisesti sen takia, että hän murhasi Morrillin."

TURKKILAISET HARJOTTAVAT JULMUUKSIA

Ovat taasen surmanneet 16,000 armenialaista verilöylyssä

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 2, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Lontoo, maalisk. 1 p. — Ateenasta saapui Exchange lennätinyhtiölle seuraava tiedonanto tänään:

"Luotettavalta taholta on saatu tietää, että sen jälkeen kumranskalaiset olivat evakuoineet Maraschin, pantiin siellä toimeen verilöyly, jossa 16,000 henkeä surmattiin."

Marasch on Ciliciassa, Turkissa. Askettain turkkilaiset ja arabialaiset tekivät siellä hyökkäyksen ranskalaisia vastaan sillä seurauksella että 100 miestä kaatui ja haavoittui.

Lontoo, maalisk. 2 p. — Yli-neuvosto eilen antoi määräyksen, että englantilaisen, ranskalaisen ja italialaisen laivasto-eskaaderin on pantava toimeen mielenosotuksia turkkilaisilla vesillä ja että merijalkaväkeä on laskettava maihin Ciliciassa ja Konstantinopolissa, synnä tähän ollen yhä jatkuvat julmuudet, joita turkkilaiset harjoittavat kristityitä kohtaan.

Sosialistinen liike voimistuu Oklahomassa

New York Call'issa kirjotetaan Oklahoman valtion sosialistipuolueen äskettäin koolla olleesta konventsiosta seuraavaa:

Muuttamia vuosia sitten oli Oklahoman sosialistipuolue Yhdysvaltain sosialistiliikkeen ylpys. Senjälkeen on tapahtunut paljon tapauksia, Huonoja satoja, väikeitä aikoja, sota ja taandinvitsauksia — ja jotkut sanovat, että Oklahoman sosialistipuolue on murtunut. Kun kansa kamppalee elämän kylmän todellisuuden kanssa, ovat kukaan ihanteet taipuvia siirtymään toisarvoisiksi. On vaikeata taistella sellaisen mailman vapauden puolesta, joka kannattajia ylläpitää kotitarkastusten toimeenpanijoina, lynchaajia ja maaloordeja, jotka omistavat sadon, ennenkuin se on edes kylvetty.

Mutta Oklahoma ei ole murtunut. Joukot ovat taasen järjestymässä rintamaan ja alkavat jälleen liittyä sosialistipuolueeseen. Sosialistipuolueen kansallissihteeri on saanut Oklahoman sosialistipuolueen sihteeriltä kirjelmän, jossa selostetaan äikein konventsiosta menoa, mikä pidettiin Oklahoma Cityssä.

Kirjelmässä m. m. lausutaan näin:

"Oklahoman toverit ovat pitäneet vuotuisen konventsiosta ja valmistaneet valitaistelu-suunnitelmansa. Se oli innoittanut ja valtavin konventsioni, mikä sosialistipuolueella on tässä valtiossa koskaan ollut. Konventsiosta oli läsnä yli 300 edustajaa. Konventsiion kestä kolme päivää. Laadittiin puolueohjelma, nimitettiin ehdokkaat valtiovirkoihin, hyväksyttiin jyrkkä päätöslauselma, perustuslakia korjattiin, puoluevirkaillijoita valittiin ja suunniteltiin vaalitaistelutoimenpiteitä tulevaisuutta varten.

Konventsioni hyväksyi jyrkkäisältöisen ohjelman. Siinä todetaan m. m. ettei korkeisiin elinlupaanuiksiin ole syytä eikä enempää farmarit kuin työläisillekään, kuten kapitalistilielten taholta on toivotettu. Omaisuuksien keskittyminen lukumäärätään pienen ryhmän käsiin, joka harjoittaa yksinoikeutta, on pääasiallin syy korkeisiin elinlupaanuksiin. Ja ainoa parannus tähän on siinä, että teollisuuden omistus ja kontrolli siirretään riistajalokalta yhteiskunnallisen omistuksen alaiseksi ja etteä teollisuutta hoidetaan kansantalvallisesti koko kansan edunsa.

Suomalainen saanut haasteen rikollisesta syndikalismista

Portland, Ore., 2 p. maalisk. — Multnomah-kauntin suurvalamiehistön lopullisessa raportissa, joka eilen puolempäivän aikana esitettiin tuomari McCourtin oikeudessa, asetetaan taas viisi oletettua i. w. w. läistä syytteen rikollisesta syndikalismista. Miehet ovat T. R. Speakman, oletettu I. W. W. liiton organiseraaja; James Thomas eli A. Kinman; Lauri Saari, J. Asher ja P. W. Varney.

Kommunistien asia esille.

Rikollisesta syndikalismista syytettujen kommunistien väenpuolueen jäsenten Karl W. Osterin, Claude Hurstin ja Fred Fryen jutun käsittely alkoi piiri-oikeudessa tänään. Heitä puolustaa lakimies U. R. E. Niehet ovat maan kansalaisia, joten heitä syytetään syndikalistilain nojalla.

ONKO RANSKAN RAUTATIETÄISTEN LAKKO JO LOPPUNUT?

Pariisi, maalisk. 1 p. — Ranskan rautatietyöläisten lakko päättyi tänään sen jälkeen kun työläisten edustajat ja rautatietyöläisten johtajat olivat pitäneet neuvotteluja keskenään. Rautatieläisten kansallinen ammattijärjestö antoi määräyksen töiden uudelleen aloittamisesta.

RAITOTIELÄISET LAKOSADU BUQUQUSSA.

Dubuque, Iowa, 2 p. maalisk. — Dubuquen asukkaat kävelivät tänään työhön raitioiteilla alkanen lakon takia. Miehet vaativat 20 sentin palkankorotuksen tuntia kohden.

Kaupunginvaalit Seattlessa, Wash.

Seattle, Wash., 2 p. maalisk. — Koko maan huomion puoleensa vetäneet Seattlen kaupunkivaalit pidetään tänään. Kilpailu on muodostunut ankaraksi Kolmi-liiton ehdokkaiden ja kontrollissa olleen vanhan poliittisen ryhmäkunnan välillä, koska taistelu on muodostunut tavallaan kamppailuksi työväenainesten ja finanssimiesten välillä. Jälkimäiset väittävät kysymyksessä olevan "sovietism" valtaansa. Kolmi-liiton ehdokkaana ovat: pormestari: James Duncan, Seattlen työväenliiton sihteeri; valtuusmiehiksi 3-vuoden virkakaudelle: Oliver T. Erickson ja W. D. Lane; 2-vuoden virkakaudelle: Charles H. Gallant ja yhden vuoden virkakaudelle Ben F. Nauman. Vastahokkaina ovat pormestari: Hugh M. Caldwell, nykyinen kaupungin lakimies ja valtuusmiehiksi R. B. Hesketh, A. L. Cohen, Carl H. Reeves, Philip Tindall, A. T. Drake ja John E. Carrol. Harvinaisen suurta osanottoa vaaleihin ennustetaan.

SAKSA LUOVUTTA LISA LAIVOJA ENTENTEELLE

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., March 2, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Lontoo, maalisk. 2 p. — Saksassa on määrätty maaliskuun 10 päivänä luovuttamaan liittovaltioille loput saksalaisista sotalaivoista. Tuona päivänä Saksasta tulee muodollisesti luovuttamaan ententelle 8 taistelulaivaa, 11 risteilijää ja 42 hävittäjäläivää. 70 prosenttia noista laivoista tulee saamaan Suur-Britannia, 11 prosenttia Italia ja 8 prosenttia Japani.

Berlini, maalisk. 2 p. — Saksan hallitus tulee tällä viikolla luovuttamaan ententelle 102 alustua, niihin kuuluen 8 taistelulaivaa ja useita risteilijöitä. Miellet ovat kiidöksissä Saksan satamakaupungeissa kun lähenee aika, jolloin on luovutettava loput saksalaisista kauppalaivoista ententelle ja useat ammattijärjestöt ovat kehottaneet hallitusta jättämään nuo laivat luovuttamaan esille, että jos laivat luovutetaan, niin se voi tehdä mahdolltomaksi teollisuuden uudelleen elvyttämisen ja aiheuttaa eusia työsellkauksia.

SATOJA SAI SURMANSA MYRSKYSSÄ

Etelä-Venäjällä useita vuorokausia riehunut myrsky tehnyt tuhoja

Novorossisk, helmik. 19 p. (Myöhästynyt) — Sadat henkilöt ovat saaneet surmansa etelä-Venäjällä riehuneessa rajussa myrskyssä, joka oli ankarrampi kuin noilla seuduilla on ollut 27:een vuoteen. Pakkasta oli 40 astetta ja 80 tunnin ajan raivosi myrsky, tuulen kiittäessä 60 englannin penikulman nopeudella tunnissa, ja kasatesa suuria lumikinoksia kaikkialle.

Hiilien puute teki kaupunkien paenneiden pakolaisten tukalan aseman vieläkin kamalammaksi. Myrskyssä ja pakkaasta joutuivat enimmäkseen karsimaan ratapihoilla olevissa matkustaja- ja rahtivaunuissa asuvat henkilöt. Joissakin tapauksissa löydettiin koko perhe kuolleena ohuiden peittojen alta. Ratapihoilla olevista vaunuista kerättiin tänään 175 ruumista.

Jekaterinodarista tulleet tiedot osottavat tilanteen siellä olevan vielä paremman kuin täällä, siellä kun on paljon haavoittuneita ja sairaita sotilaita, joiden on ollut pakko olla rahtivaunuissa, koska siellä ei ole muutaakaan sopivia paikkoja, joihin heidät olisi voitu sijoittaa. Enemmän kuin sata henkilöä on saanut surmansa Titshorskessa ja rintamalla on löydetty vartiostolaita jäätyneinä.

Neuvosto-Venäjän asema parantunut

Moskovassa ilmestyvä "Pravda" (Totuus) puhuu pääkirjoituksessaan tammikuun 2 p:nä "lopun alusta", koska yksi neuvostohallituksen vihollisista (Viro) jo on väistynyt riivistä. Latvia on myöskin ilmoittanut olevansa halukas aloittamaan neuvottelut; valkoset kenraalit ovat musertetut ja rajavartiolait eivät kykene pitämään puoliaan neuvostovaltaa vastaan.

"On jo sivuutettu se aika," sanoo lehti, "jolloin meidän on kuljettava kuin veitsen terällä. Pieninkin sysäys, pieninkin epävarma askel olisi lennättänyt meidät syytteen. Tosin on vihollinen vielä voimakas. Kansainväliset olosuhteet vaativat meitä vielä lisäämään sotakuntouttamme, jotta voisimme käyttää hyväksemme suotuisaa hetkeä. Tähän asti emme ole saattaneet jollekin epäedulliselle rintamalle lähettää apuväimäitä tai voita ne saapuneet liian myöhään ja sitten kun tilanne jo kehittyi uhkaavaksi, täytyi meidän lähettää enemmän kuin silloin olisi tarvinnut, jos apu olisi tullut aikanaan. Meidän on lisättävä sotilaalista ja taloudellista voimaamme. Me olemme pitäneet puolemme ainoastaan työläisten sankarillisuuden avulla. Mutta on muistettava, että olemme eläneet niillä varastoilla, jotka porvaristolta ovat meille jääneet. Mutta nämä ehtyvät ja sotaisista voitoistamme ei ole hyötyä, elleimme lisää varaan, kuokan ja työpenkin saavutuksia."

Yksitoista kiinalaista palanut

Walla Walla, Wash., 1 p. maalisk. — Yksitoista ruumista on löydetty illalla palaneesta rakennuksesta kiinalaisten kaupunginkorttelissa. Vainajien joukossa oli yksi nainen.